Ч. 140 Пятниця 26 червня (8 липня) 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Справа язикова без кінця. — Остережене берлиньскої Post. — Упір іспаньского правительства і ситуация в Мадриді. — Морска битва під Сантхаґо).

Ціла ситуация політична крутить ся головно около справи язикової, переходить, що раз то нові фази, але мимо того крутить ся без кінця як би в зачарованім колесі, з котрого нема виходу. Всілякі переговори, наради, конференциї проекти недовели до нічого, і як остаточно закінчить ся ціла справа годі предвидіти. Тепер виринає знов один проект в сій справі. Одна з праґских ґазет доносить іменно, що правительство наміряє оперти управильнене справи язикової на новій основі, іменно має бути Чехія поділена на пять округів язикових замість після дотеперішних проектів, на три. До того поділу мають бути примінені також приписи що-до кваліфікациї урядників. Еляборат з територияльним поділом Чехії на пять округів язикових мала вже виготовити комісия з пять мужів, обзнакомлених з ческими відносинами. Після N. fr. Presse був в тій комісиї також віцепрезидент ческого намістництва Штумер, котрий тішить ся великим довірєм президента міністрів ґр. Туна.

Один з ческих послів мав після „Moravsk. Orlice“ так скати о справі язиковій: Позаяк цілию нових конференций угодових єсть довести до ческо-німецкого порозуміня в справі язиковій, то виходить з того, що може бути бесїда лиш о такім управильненю відносин язикових, котре зробить якісь уступки Німцям. Не треба перепудити ся слова „уступка“. Може то бути лиш форма взглядного вирівнаня; бо в тій самій мірі, в якій правительство розширить права німецкого язика в німецких округах, розширить також права ческого язика в ческих округах. Суть два способи залагодженя справи язикової: один, абсолютне рівноуправнене, при котрім оба язики в краю мають мати рівні права; другий, взглядне рівноуправнене або взаїмне, котре опирає ся на тім, що один язик користає в своїм окрузї з таких самих прав, які має другий в своїм окрузї. Суть політики, котрі кажуть, що сей другий спосіб відповідає станови річи, при котрім урядоване в ческих округах відбувало би ся виключно в ческім язицї, в німецких виключно в німецкім. В тім напрямі ідуть найновіпші предложеня правительства; репрезентанти ческого народу, по застереженю основних засад, при котрих на всякий случай мусять витревати, приняли їх до відомости.

В цїлім ческо-німецкім спорі замітне то, що німецка праса в цїсарстві німецкім взиває австрийских Німців до розумного поступованя і до згоди. Берлиньска Post остерігає Німців, щоби не ставали на перешкодї найліпшій воли ґр. Тупа. Правительство не має нинї иншого виходу як лиш знесене розпоряджень язикових аж по переговорах в справі язиковій і національній. Коли би Німцї повалили кабінет ґр. Туна, викликали би самі реакцию.

Правительство іспаньске як би стратило розум, не то політичний, але звичайний у кождого здорового чоловіка і мимо такої великої поражки як послїдна під Сантхаґо, мимо утрати вже другої цїлої фльоти постановило вести війну дальше і не розпочинати переговорів в справі заключеня мира. Вість о знищеню іспаньскої фльоти під Сантхаґо, мимо того що правительство затаїло депешї, розійшла ся приватною дорогою по цїлім краю і викликала всюди великий сум а в слїд за тим і озлоблене против правительства. В Мадридї вже кипить і положене єсть там дуже небезпечне. Кождої хвилї побоюють ся там великих розрухів. Роблять ся вже як найенерґічнїші зарядженя войскові і мабуть буде заведений в містї стан воєнний.

О морскій битві під Сантхаґо доносять тепер такі близші вісти: Адмірал Сервера видїв вже від давна, що дістав ся в лапку, з котрої не може видобути ся, тим більше, що вихід з неї замкнув єму затоплений американьский корабель „Мерімак“. Отже він постановив на всякий спосіб видобути ся з тої лапки. Американцї ще й самі отворили єму її, розбивши затоплений корабель в суботу. Здає ся, що адмірал Самсон хотів перефорсувати вхід до порту, не сподїваючись того, що Сервера скористає з того і випливе на широке море. Стало ся то в недїлю рано. Іспаньскі кораблї стали одні за другими випливати і завернули відтак всї на захід. Американцї дали їм виплисти і тогди кинулись на них. Розпочала ся завзята битва. Американьскі кулї, переважно 100-фунтові, били дуже цїльно в іспаньскі кораблї. Перший торпедовець „Плютон“ став ся жертвою, став горіти, дістав ся на скали, та

---

16)

Послїдна воля.

(Із шведского. — Віктора Гуґа Вікстрема).

(Дальше).

— Чо' так сидите, Вілю, та думку думаєте — відозвав ся хтось коло мене дзвінким голосом.

— Я обернув ся в бік. То був Максим, мій сусїд з правого боку.

Замість збити єго короткими словами: „От так тобі думаю“ — як би я то був зробив ще кілька днів перед тим, розповів я єму, о чім думав.

— Ага, то з Вас фізіоґномік — сказав він сьміючись. — То скажіть же менї, який я.

Він здоймив шапку і кинув єї коло себе на траву.

Я сказав єму мою гадку о тім, який він.

— В многім правду кажете, але не у всїм — сказав він на то.

— В чім же правда, а в чім нї?

Він здвигнув плечима.

— Або я то можу знати? Що-до одного, то можу напевно сказати, що так, а то, що у мене єсть здібність до рахунків, та що у мене буйна фантазия, але впрочім — я то відчуваю, що Ви по части кажете правду, по части нї, лиш я не можу виповісти того словами.

— То позвольте-ж менї дальше говорити. — У Вашім житю була хвиля переміни.

— То правда.

— Ви були з натури веселою людиною, люба душа, і мали всюди симпатию, де лиш показали ся. Але перед кількома роками — коли то було достоту, того вже не скажу — постигло Вас велике горе.

— Правда, — сказав він з тиха.

— То змінило напрям цїлого Вашого житя, і Ви стали тим, чим тепер єсте, санґвінїчним мелянхоліком.

Він цїлий поблїд.

— І Ви то все уважаєте дїйстно за правду — спитав він — то не лиш проста фантазия?

— Моє мнїнє опирає ся на основах, котрі, хоч не можна їх назвати зовсїм науковими, то все-таки походять з жерела, котре не можна легковажити, іменно із систематичного досьвіду.

— З Вашого досьвіду?

— То нї, з досьвіду других — передовсїм з досьвіду мого вуйка.

— Незадовго підемо звідси дальше. Дайте менї відповідь ще на одно питанє, але під словом чести. Даєсьте?

— Дам, скоро честь на то позваляє.

— Чи вірите в чародїйну силу симпатиї?

— Вірю.

— А маєте симпатию для мене?

— Маю.

— Будете менї приятелем?

— Буду.

— Згода! А я Вашим! Спустїть ся на мене!

Дав ся почути знак до походу і ми пішли в дальшу дорогу.

З тої пори були ми оба, Максим і я, нерозлученими приятелями. Нам було байдуже про те, яка була минувшість нас обох, ми радше шанували наші тайни і так настала межи нами тим сильнїйша звязь, бо она опирала ся не лиш на поверхових відносинах. Одного дня спитав він мене:

— Яка твоя гадка о Жанї?

А Жан був моїм товаришем з лївого боку в тім самім наметї.

— Таже треба лиш подивити ся на него, щоби єго вповні зрозуміти. Досить лиш кинути оком!

— Як то?

— Подиви ся тепер на него, як він стоїть онтам під тим лавровим деревцем. Прецї видиш єго очи?

— Та виджу.

— А що-ж видиш по них?

— Нїчого особлившого.

— То я тобі скажу. Коло него стоїть кілька товаришів, що розмавляють з собою. Придиви-ж ся тепер добре, як він на всїх дивить ся, а головою анї не рушить. Очи єму так нїби аж бігають, як би на когось полювали, а мимо того здає ся, як би єго розмова товаришів нїчого не обходила, бо анї не оберне ся до того, що тепер щось розповідає. Він все видить, хоч нїби не дивить ся. Диви ся добре! Тепер кинув крадьком оком і на нас, але єго шия анї трошки не рушила ся. Чоловіка з таким поглядом треба стеречи ся. Стережись Жана! На него не можна спустити ся, він хитрий і фальшивий.

— Ще одна замітка і одно питанє! Значінє очий для успособленя і характеру якогось чо-

вивісив опісля білу хоругов. Другий „Фурор", став також горіти і вилетів у воздух. За хвилю опісля вилетіли у воздух ще три кораблї, здаєсь підпалені самими Іспанцями, а два прочі, розбиті зовсїм, осїли на скалах. Сим і закінчила ся війна на мори, бо Іспанія стратила фактично всю свою фльоту.

Новинки.

Львів дня 7-го липня 1898.

— **Перенесеня.** Є. Е. п. Намістник переніс концепіста Намістництва Вільг. Гавроньского з Каменки струмилової до Сокаля.

— **Іменованя.** Львівский висший ц. к. Суд краєвий іменував авскультантами судових практикантів: Ант. Янковского, Ант. Щепаньского, Юл. Федусевича, Вит. Сенка і Ів. Лаза.

— **Зміна власности.** Маєтність Танищів, в лїскім повітї, купили гр. Русоцкі від Марії Еплерової.

— **Перебудова головного двірця зелїзничого** у Львові розпочала ся сими днями. Роботу подїлено на чотири періоди. Цїлість буде готова в р. 1902. Нинїшний будинок зникне цїлком, а на его місци стане новий, збудований після найновійших вимог будівництва. По перебудові буде 34 шляхів. Три шляхи для особових поїздів будуть уміщені на висотї першого поверха на насипі, так як на двірцях віденьских. Число занятих тепер робітників виносить пересїчно 2000 осіб.

— **Затьмінє місяця.** В недїлю в ночи було при погіднім небі частинне зчтьмінє місяця. На місяци видно було з одної сторони срібно-білий серп, котрому з другої сторони відповідав серп темнорудий, а осередок місяця виглядав немов заслонений чорною тканиною. З'явище то тревало від $10^1/_2$ до 1 години в ночи.

— **Зелїзнича катастрофа** лучила ся оногди в Росії на мостї над Днїпром під містом Кременчугом. Наїхали на себе два особові поїзди, в наслїдок чого розбило ся вісїм вагонів, 10 осіб єсть убитих, а вісїм ранених.

— **Смертельний лік.** На віденьскій клїницї проф. Нотнаґля померла оногди нагле одна дївчина, що приїхала з Пресбурґа і лїчила ся на цїняка, від ліку поданого їй асистентом професора. Стверджено, що рецепта була добра, а лік принесла сама недужа з надвірної аптики; отже здаєть ся, що в аптицї дали їй через недогляд отрую.

— **Процес за убийство** відбув ся оногди перед судом присяжних у Львові против Михайла Гаврилова, селянина з Галичанова. Гаврилів був обжалований, що убив 18-лїтного хлопця, сина кольонїста Шрайнера. Справа була така: Одної недїлї пополудни прийшов Шрайнер з кількома иншими хлопцями на подвіре Гаврилова і там грав на гармонїї та викрикував. То так розгнївало Гаврилова, що вибіг з хати, вхопив за друк і ударив ним Шрайнера кілька разів в бік. Від тих ударів Шрайнер слїдуючої ночи помер. При розправі випирав ся Гаврилів всякої вини, але судиї присяжні потвердили питане в напрямі убийства і трибунал засудив в наслїдок того Гаврилова на 8 місяців тяжкої вязницї.

— **Майже чудом уратований.** На зелїзничім шляху між Боднаровом а Тязовом при мостї на Лукавици, замітив в ночи з 2 на 3 липня, машинїст Леопольд Лисовский, котрий провадив особовий поїзд — щось білого на шинах. Помимо того, що поїзд гнав повною парою, удало ся машинїстови з надзвичайним трудом здержати поїзд на кілька кроків перед тим білим предметом. Показало ся, що тим предметом був чоловік, що певне пяний, положив ся на шинах і спокійно заснав. Єго обуджено і усунено з шин, почім поїзд рушив в дальшу дорогу.

— **Примірний війт.** З Бобреччини пишуть нам: Громада Коцурів в давнїйших часах стояла дуже низько під кождим майже взглядом. До її підмесеня причинив ся теперішний письменний начальник громади і передсїдатель ради шкільної місцевої ч. Михаіл Опеля. За его стараням і ухвалою чч. радних, з котрих кількох є письменних, поставлено в роцї 1897/8 красний, мурований і бляхою критий дім громадский, в котрім містить ся канцелярия, каса позичкова і крамниця громадска. Крім того старає ся той начальник і в инших напрямах підносити громаду і визначує ся честностию та точностию в виповнюваню своїх обовязків.

— **Велика крадіж.** З Тисьмeницї доносять, що приватний офіциялїст Іцко Ротер, 35-лїтний, марний на лици, обікрав Райслю Тепен на суму около 30.000 зр. і утїк в напрямі до Черновець. Готївкою украв 4.200 зр., дорогоцїнностий на 15.000 зр. а вартістних паперів на суму 10.800 зр. а. в.

— **Осторожно з оружием.** В наслїдок неосторожности застрілила оногди Н. Мацеїчик з Кент свого шурина Яна Буярка, мельника в Заторі. Куля поцїлила его в лїву скрань. Убитий мав 28 лїт, був жонатий, а день перед тим вернув з войскових вправ в Вадовицях.

— **Бомба в арештї.** В селї Княгининї, повіта станиславівского, — як доносять до Słow-a polsk-ого — поправляв муляр дня 29-го червня громадский арешт і найшов в стїнї укриту бомбу, що важила найменше 16 фунтів. Заряджено слїдство.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Добрі ради.

— Вина овочеві. (Після Беттнера 11.) Хто хоче робити вино з овочів, мусить дальше знати, які сорти овочів добрі на вино. Із сливок та черешень майже нїхто вина не робить. Солодкі грушки дуже добрі до їди, не добрі на вино, бо мощ з них єсть дуже солодкий, він сам від себе не кисне і борзо псує ся. Терпкі грушки, дички, не здалі син. до їди, хоч би й варені, дають дуже добре вино. Такими грушками добре би обсаджувати дороги, бо они дають красне дерево, на їх овочі нїхто не лакомить ся, а з них можна робити дуже добре вино. З яблок робить ся без всего додатку найлїпше і найздоровійше вино — яблочник. Позаяк єсть богато всїляких родів яблок, то недасть ся сказати, котрі роди найлїпші на вино, але ось по чім можна пізнати, які яблока найлїпші на вино: всї тверді яблока дуже добрі на вино, всї мягкі дуже злі. До твердих належать н. пр. всї ренети, особливо бурі. Взагалї всї такі яблока, котрі, як їх кусати, відлупують ся, відскакують, а при тім суть сочисті, не сухі, дуже добрі на вино. Смак доброго на вино яблока повинен бути винний, значить ся, анї не чисто солодкий, анї не чисто квасний. Впрочім найлїпше учить язик і практика, а опис, хоч-би й як добрий, не богато поможе. Добру сорту яблок пізнає ся дальше не лиш по добротї, але також і по скількости вина. Суть сорти, що дають з сотнара лиш 18 до 20 лїтрів, а суть і такі, що

ловіка розумію дуже добре. Ясний погляд вказує на чисте серце, а понурий на понуру душу. Але на то, що ти тепер сказав, я не конче годжу ся. Задля того, що у когось карк не дуже податливий — такий чоловік має вже не заслугувати на довіре! В тім нема розуму!

— Не квап ся, мій друже, не квап — перебив я ему. В першім ряді держимо ся очий, а відтак аж карку, а не на відворот. Очи комусь не від того так бігають, що він не може рушити карком, але противно, для того що комусь очи бігають, він не потребує карком рушати, а наука що тим займає ся, має до свого здогаду живий материял до погляду!

Оттак учив ся я і дальше в сїм напрямі уживаючи до того ріжнородних типів і лиць моїх товаришів; я виправляв ся в осуджуваню прикмет поодиноких людий аж до того степеня, що Максим, котрому я иноді розповідав мої дослїди, висказав менї повне признане.

Так як я на ту справу дивив ся, то найпевнїйше можна було займати ся людьми, котрих житє було звихнене, бо чашка і лице таких людий лежать перед тобою так ясно, як карта перед землеміром. Ті сторони якогось характеру, котрі побідили, врізують ся так глубоко в поверховности, надають їй так острий вираз, що не можна їх ніяк зле зрозуміти. Пристрасти, що в якімсь чоловіцї відзиваютъ ся нїби громи підчас тучі, чувства що перелїтають мов блискавка, настрій душі подібний до вітру, що дує то з сеї то з тої сторони, то слабше, то сильнїйше, воля, що так похитлива як филї на водї, більше або менше ясне сонце розуму надають лицям таких людий вираз, що знаток людий може его так само легко означити, як той що знає ся на земли і уміє по її скалах і камїню пізнати, що в нїй знаходить ся.

Люди зі звихненим житем! Чи богато в людскій мові таких сумних слів, як отсї, та чи суть які, котрих по справедливости можна би частїйше уживати? Я говорю тут не лиш о тих, що загостили на цїле житє до кримінялу, та о тих, котрим мозок висихає по шпиталях, але о людях взагалї. Котра-ж бо людина на сьвітї незаслїплена самолюбством може так по совісти, з рукою на серци, спитати ся: А може ти не також чоловік зі звихненим житем? та не задрожати від того сумнїву і суму, який в собі почуе!

Дорога від самої колиски аж до могили веде нас почерез самі руїни. На смертельній постели нема з охоти до забави дитини, з веселости молодця, зі спокою мужеского віку та з резиґнациї старечого віку нїчого більше як лиш надія на друге житє по сїм; але у многих дуже многих єсть ще лиш надія на вічну смерть по сїм житю, якась заслона, що вкриває погань руїн.

О моїм житю вояцкім можу лиш мало сказати. Оно було таке саме як і всюди в сьвітї. Механїчне, винищуюче сили житє, що з тїла робить велита а з душі карлика.

Менї було байдуже про то, яке було то житє. Оно могло чи тут чи деинде розплисти ся в піску.

Ми оба з Максимом держали ся вірно разом. Лиш через Жана не мали ми спокою, бо він завистним оком дивив ся на нашу дружбу. Він то виговорював на мене меред Максимом і старав ся тим собі его позискати, то знову ганьбив его передомною, щоби тим більше себе в моїх очах вихвалити. Але ми оба не любили его. Він підслухував нас, хотїв знати яка була наша минувшість, ба при нагоді й слїдив за нами.

Підчас нашого походу до Фіґіґ розкрив Максим своє серце передомною. Коли ми одного вечера станули на ніч і зробили свою службу, шепнув він до мене:

— Вільо, я би хотїв щось поговорити з тобою. Ходи!

Я пішов за ним; ми пішли досить далеко від місця, де був табор та сїли собі межи горбами у високій траві. На небі сьвітили ся звізки. Доокола нас була глубока тишина.

— Я вже давно хотїв тобі звірити ся — почав він говорити — але якось аж доси не прийшло до того. Але тепер, коли ходить о моє житє то вже мушу. Ти ще один міг би мене виратувати.

— Чи ти знаєш, що то значить, коли чоловік хоче собі смерти? Якась тайна сила, котра свому любимцеви подає черевики, коли він рано встає, а вкриває его одїялом, коли він вечером лягає спати, страшна сила, моя щоденна подруга від пяти лїт.

— Зрозумієш мене лїпше, коли розкажу тобі історию мого житя.

— Мій батько був великий богач, але й він і моя мати померли, коли я ще був дитиною. Я їх навіть не памятаю.

— Мене виховав вуйко, що жив осібняком, а дуже по великопаньски. Житє минало менї, як звичайно молодим людям в такім добрім положеню, як моє. Я мав все, чого захотїв, не знав нїякого смутку, нїякої журы. Скінчивши науки в Лїль в моїй рідній сторонї, пішов я до Сорбони. Я хотїв виучити ся на адвоката.

Житє в Парижи очарувало мене. Я кинув ся в его вир з отвертими раменами. За цїлий пізрік від коли я вступив до університету, не отворив я ще анї одної книжки, але за то набрав ся хороби, страшної хороби, котра до двох місяців зробила з мене, здорового молодця, зломаного чоловіка, котрого тепер тут видиш перед собою. То було то велике горе, яке ти вичитав в моїм лици, а котре мене зовсїм змінило.

Від часу тої хороби взялась мене й охота вмерти. Вже нераз і не два прикладав я собі револьвер до чола, але за кождий раз здержала мене отся гадка: Не вже-ж не дасть тобі житє вже нїчого ужити?

дають 34 до 35 літрів або й більше. Також не добре робити яблочник лиш з одної сорти, а треба мішати по кілька; що одній хибує, має друга поправити. Дички, квасниці дають добрий яблочник, котрий також добре держить ся.

Побіч яблок мають афини для роблення вина найбільше значінє. Вино з афин або афиняк, коли добре зроблене, єсть дуже подібне до правдивого червоного вина і можна его так само як правдивого червоного вина уживати в недузї або для скріпленя сил. У нас робленє афиняку могло би в деяких сторонах стати ся важним жерелом доходу і чинником в піднесеню добробиту наших селян. Мало що не всюди в горах і на підгірю могли би наші господарі робити собі самі вино з афин та не потребували тратити маєтки, здоровлє і честь через горівку. Добрий афиняк буває нераз ліпший як правдиве вино з винограду; в тім лиш его хиба, що оно потребує богато часу, щоби зовсїм виклярувало ся, (стало чисте і ясне). — З ожин можна мати таке саме легке і приятне а притім і здорове червоне вино як з афин. — Вино з верпин (аґресту) або верпиняк буває також дуже добре. Верпини дають шипяче (мусуюче) вино, котрим легко можна упити ся. — Вино з парічок підходить найбільше до тяжкого вина з винограду. До роблення парічняку уживає ся більше білих як червоних сорт, бо білі дають і делїкатнїйше вино і мають менше кислоти в собі, через щой вино з них буває менше квасне. Чим спілїйші ягоди парічок, тим лїпше вино. Ягоди зриває ся тогди, коли горішні, найспілїйші вже переспіють і трохи поморщать ся на галузцї. — Можна також робити вино з ягід базника або бзини.

Переписка господарска.

І. Я. в Н.: 1) Коли корова дає рідке, водинисте молоко, на котрім підсїдає ся дуже мало сметани і навіть на сир єсть менше видатне, то причина сего лежить або в злій годівли або в якімсь ослабленю жолудка. Якраз то, що Ви годуєте корову лиш конюшиною і зеленою пашею, може бути найскорше причиною тої хиби в молоцї. Коли годувати корову лиш зеленою пашею, бараболями, бруквою і т. п., то молоко буде завсїгди рідке. В такім случаю треба корові давати більше сухої здорової паші, а хиба в молоцї сама від себе щезне, хоч би було і якесь ослабленє жолудка. В сїм послїднім случаю добре єсть давати корові утертого порошку з коріня татарского зіля (кальмус) змішаного з солию. Сим порошком треба посипати пашу, котру перед тим треба трохи скропити, щоби порошок на нїй держав ся. — 2) Причиною що Вам сливки усихають і що від торік висхло вже 8 дерев, буде, здаєсь, найскорше гнитє коріня. Насамперед жовкне листє і усихає, відтак схнуть вершки галузок, від чого на деревині листє менше розвиває ся, а то ще прискорює гнитє коріня. Причиною того гнитя буває по найбільшій части вогкість в ґрунтї, від котрої воздух і тепло не мають приступу до коріня, в земли творять ся трохи ґази, корінє зачинає гнити і деревина усихає. Против сеї хороби трудно що вдіяти, бо єї майже завсїгди аж тогди спостереже ся, коли хороба вже значно розвинула ся і годі що вдіяти. Коли деревця ще молоді, то найлїпше їх викопати, гниле корінє повідтинати а деревце пересадити на иншім місци. Добре єсть також землю скопати, і підсипати дерева румовищем з мурів. Впрочім нема иншої ради лиш заложити собі молодий сад на иншім догіднїйшім місци. — **„Ґаздинька" в Станїславові:** трохи за богато питань нараз і для того мусимо їх роздїлити та другу часть відповідий подати пізнїйше: 1) Вишні смажить ся на конфітури кількома способами: а) Чорні вишні: Насампер треба вибрати що найкрасші і найдорідніші та видовбати з них (видрелювати) кісточки шпилькою, при чім треба уважати, щоби їх не дуже порозривати. Відтак варить ся сируп і коли хоче ся мати більше вишень в конфітурах (н. пр. до леґумін), бере ся на кільо вишень три чверти кіля т. зв. рубаного (в головах) цукру (а не в гранках, бо той буває завсїгди засинений синою краскою); коли же хоче ся мати більше сиропу, бере ся кільо цукру. Сируп робить ся так: Цукор (відважений) рубає ся на кусні і на пів кільо вливає ся до него склянку не дуже студеної води і коли цукор вже розпустить ся ставить ся его на кухни та варить ся. Важна річ, щоби сируп добре шумувати а відтак і самі конфітури, не мішати їх ложкою лиш потрясати начинєм, щоби овочі рівномірно смажили ся. Також чим делїкатнїйший овоч тим на вільнїйшім огни треба его смажити. Коли сируп заварить ся, всипає ся до него вишні і смажить ся шумуючи при тім раз враз, зразу на сильнїйшім, пізнїйше на вільнїйшім огни. За кождим разом, коли добре заварять ся, треба здоймити з огню і потрясти. Менші вишні смажить ся так пів години, більші трохи довше, відтак відставляє ся і на другий день досмажує ся знову аж сируп стане густий. Коли сирупу набрати трошки на ложку і виливати а він не виливає ся від разу лиш суне ся поволи нїби тягне ся і гусне, то вишні вже усмажені. Коли вистигнуть, складає ся їх в слоїк і завязує міхуром. Смажити найлїпше в мідяннім побілюванім рондлику, але можна также і в камінній риночці, лиш тогди треба більше часу, бо камінна ринка не так борзо огріває ся і вимагає сильнїйшого огню. — б) Червоні вишні смажить ся в подібний спосіб як чорні: на пів кільо вишень бере ся кільо цукру, рубає ся в дрібні кусні, наливає ся півтора склянки води і робить ся густий сируп. Коли закипить добре і зачинає вже булькотїти, всипає ся видрельовані вишні і смажить ся дальше так само як чорні, лиш осторожнїйше, бо они суть делїкатнїйші. Також треба їх смажити на вільнїйшім огни.

— Предприємця до вимурованя церкви пошукує гр. кат. комітет церковний в Яворові. Плян і кошторис можна переглянути в урядї парохіяльнім. Оферти вносити належить на руки комітету до 20 липня 1898 р.

— На продаж під дуже користними условями каменицю у Львові при ул. Торосерича, ч. 12 (побіч ул. Зеленої). При каменици обширний город, пригідний під будову. Близшу інформацию подасть Редакция „Нар. Часописи".

ТЕЛЕҐРАМИ.

Задар 7 липня. В повітї Синь землетрясенє в сїмох місцевостях наробило великої шкоди; згинуло 5 людий, 15 єсть тяжко а 16 легко покалїчених.

Мадрид 7 липня. Ґен. Блянко зажадав від правительства гроший. Ґен. Лїнарес, хоч ранений, обняв знову команду войска в Сантьяґо.

Вашінґтон 7 липня. Сенат ухвалив резолюцию в справі аннексії Гаваї.

Кі-Вест 7 липня. Американцї взяли корабель „Альфонс XII" коли той хотів виплисти з Гаванни.

Суес 7 липня. Єгипетске правительство повідомило Камару, що він до 24 годин мусить уступити ся з каналу і невільно єму набирати вугля.

Мадрид 7 липня. Єсть обава розрухів, войско сконсиґновано.

І оно дало. Не скажу, щоби то значило уживати, але то був рід якогось забутя. Щоби бути веселим, став я жити розпустно; обильні сніданки в каварни Ріш, шалені обіди у Біньона, вино, гра, конї, дївчата.

До чотирох лїт пропутав я цїлий мій маєток в сумі чотириста тисячів франків. Отже можна вже було закінчити то самодурство і попращати ся з сим сьвітом.

Але було ще щось, що мене здержало, не охота до житя і на страх смерти, але лист мого вуйка. Він написав менї, що коли видам послїдний гріш, то він мене видїдичить і не хоче мене вже й видїти. Радив менї, нужденникови, скоротити собі вік.

Відобрати собі житє з власної волї, добре; але на чиюсь раду — нїколи. Менї хотїло ся жити, хоч би єму на злість.

Дивна річ, коли я вже не мав нїчого, стало менї житє далеко милїйше — коли можу так сказати, бо оно не мало для мене нїякої вартости. Умирати серед всеї пишноти в моїм кавалерскім помешканю, то розумію, але умирати як жебрак, бути виставленим в Морзї [1]) і похованим на загальний кошт — того менї не хотїло ся.

Всї зверхні слїди моєї хороби були щезли. Она була тут — і він показав на своє чоло — нїгде инде. Я поїхав до Альжіру і вступив до леґії чужинців. Моє житє від тої пори вже знаєш.

Він замовк. Зьвідси блїдавим сьвітлом осїяли его делїкатне лице.

— Але тепер — говорив він дальше — настала значна зміна. Нинїшна почта принесла менї лист від нотаря в Лїль, котрий подає менї до відомости, що мій вуйко помер і мене в своїм завіщаню зовсїм поминув а цїлий свій маєток, може який мілїон франків записав на добродїйні цїли. Завіщанє має лиш ту одну формальну хибу, що не підписане. Оттак став я спадкоємцем і тепер видиш в менї мілїонера Максима Рулєра.

На его устах проявив ся майже глумливий усьміх.

Але він може як найскорше поклонити ся цїлому сьвітови та сказати: Добра ніч, мої паньство, Ваше товариство вже менї навкучило ся.

— Максиме не говори так — відозвав ся я. Вибий то собі з голови! Ти недужий, але можеш подужати!

— Ох, моя голова, моя голова — став він жалувати ся і вхопив ся рукою за чоло. Оттут все лихо! Оттут оно!

Я поклав єму руку на чоло, а він тому не противив ся.

— Як же то від того холодно! Ох як красно! Яка у тебе чудесна рука! Чи віриш в то, що рукоположенєм можна вилїчити?

— Хиба-ж той, що видїв таке чудо, може о тім сумнївати ся?

— Вілю, ти мусиш завсїгди при менї бути! Скажи, що будеш!

— Буду!

— Дякую тобі! Завтра напишу до мого нотаря, що я одержав его лист і пізнїйше розпоряджу, що буде потреба. Коли не помиляю ся, то ми обовязані служити пять лїт при леґії, але я припускаю, що не буде трудно дїстати увільненє, коли розходить ся о мілїонера і его щирого приятеля.

(Дальше буде).

[1]) Морґа (слово францускe: Morgue), значить тілько що трупарня. Єсть публичний будинок в Парижи, положений на острові на рїцї Секванї, що пливе через Париж, де зносять і складають на кілька днїв всїлякі трупи померших случайно або убитих людий на улицях міста, щоби їх там опісля можна розпізнати.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

ІНСЕРАТИ.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).